

DAVID HAČKAJLO

ZLATOKOP Z KRČE

Svět ocenil český informační systém

V přeplněném sále propuká bouřlivý potlesk, v publiku vstává nenápadný muž v košili. Je to český lékař David Hačkajlo z pražského Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM). Právě mu aplauduje šest set delegátů z celého světa, kteří se zúčastnili březnové konference společnosti InterSystems Dev-Con 2005 v kalifornském městě Rancho Mirage. Se svým informačním systémem Zlatokop se totiž v soutěži o novátorské využití počítačové databáze Caché umístil na třetím místě, a to v konkurenci osmadvaceti projektů z více než dvou desítek zemí.

Pomoc v nemoci. David Hačkajlo takový úspěch nečekal. Vždyť ho k účasti přemluvili kolegové a přihlášku vyplňoval až tři dny před uzávěrkou soutěže. Už jen představa konkurence byla totiž drtivá: produkty společnosti InterSystems využívají čtyři miliony lidí a má zastoupení téměř v devadesáti zemích světa. Navíc se prý soutěže zúčastnily tak neuvěřitelné projekty jako simulace válečných situací a jejich analýzy či systém na vyhledávání polohy vozidel, a to snad úplně kdekoliv. Projekt Zlatokop má však zdánlivě skromnější poslání: dá se využít pouze ve zdravotnictví a má zefektivnit orientaci a rozhodování lékaře o dalším osudu nemocného člověka.

Zlatokop vznikl v Informačním a komunikačním úseku IKEM v Praze-Krči. Poprvé byl spuštěn zhruba před dvěma roky a v jeho vývoji pomáhá Davidu Hačkajlovi pětičlenný tým spolupracovníků. O co tedy vlastně jde?

V pravou chvíli. Od roku 1993, kdy lékaři v IKEM začali využívat počítačovou techniku, prošlo nemocnicí více než sto deset tisíc pacientů. Každý z nich má v počítačovém archivu založenou svou kartu se zdravotnickými záznamy. Pro administrativu slouží takový archiv bez problému. Potíže ale nastanou, když chce lékař u nového případu zjistit, jestli se už někdo s takovou nemocí v krčském zařízení léčil a jak se v léčbě postupovalo. Porovnat případy šlo

System pro IKEM porazil i projekty simulace válečných situací a vyhledávače automobilů

jediným možným způsobem: nekonečné hodiny strávit prohledáváním gigantické dokumentace. „A co se muselo teprve dělat, když ještě počítače nebyly,“ kroutí hlavou David Hačkajlo. Takové hledání navíc třeba ve Velké Británii předtíštěné formuláře, ve kterých lékař pouze zaškrtnává kolonky. „Veškerou léčbu popisujeme doslova ‚literárním‘ způsobem, a to není příliš systematické,“ vysvětluje informatik Hačkajlo. „Každý lékař má přece svůj styl, nějak je porovnat je pak docela obtížné.“

Problém vyřešila až právě zmíněná technologie Caché. S její pomocí dokázal David Hačkajlo soustředit a srovnat informace tak, že během chvilky najde kdejakou pilulku či rentgenový snímek.

POHODA V IKEM. Doktor Hačkajlo se cítí u svých počítačů zcela spokojen.

Stačí jen podobně jako u internetu zadat slovo či sousloví a Zlatokop vám nabídne i sebekomplikovanější informaci. A toho si jeho tvůrce cení nejvíc. „Zkrátka v pravou chvíli vykope ty správné informace,“ usmívá se doktor Hačkajlo, „proto se také jmenuje Zlatokop.“

Nahled, to je něco úžasného. Davidu Hačkajlovi je třicet čtyři let, jako lékař promoval v roce 1995 na První lékařské fakultě Univerzity Karlovy. Do IKEM nastoupil ihned po škole, věnuje se výhradně počítačové problematice. „Pocházím z technicky založené rodiny a bylo jasné, že se v lékařství budu také technickými problémy zabývat,“ vysvětluje. Vyvinout systém Zlatokop „tak nějak vyplynulo z praxe“, jako lékař totiž dobře ví, co ke své práci doktor potřebuje.

Do přítmi malé kanceláře se rozblíká obrazovka. Objevuje se nápis Zlatokop, na ovládací liště naskakují barevná políčka s řadou hesel, jako například pacienti, laboratoře, patologie, terapie, formuláře, kalkulátor a administrativa. Klepnutím na klávesnici David Hačkajlo představuje svůj výrobek. Ani ne za vteřinu a půl vyjíždí z databáze o počtu čtvrt milionu lidí jedno jediné jméno: pan Rudolf, nejdéle žijící člověk s transplantovaným srdcem v Česku. „Představte si složky naskládané v bazénu dvacet pět metrů dlouhém, tak v takovém množství se Zlatokop pohybuje. Jen laboratorní vyšetření jdou do počtu čtyřiceti milionů, máme pořádko na práci,“ pochvaluje si informatik Hačkajlo. Vždyť v Krči se provádějí ty nejkomplicovanější medicínské operace: transplantace srdce, ledvin, jater a slinivky. Navíc se IKEM věnuje i výzkumu. Systém Zlatokop se proto pořádko vyvíjí, v současnosti doktorův tým mapuje oblast vyšetření nemocí srdce.

Přínos Zlatokopa pro nemocnici oceňuje i její náměstek pro informatiku a komunikaci Vladimír Rous: „Šetrí čas lékařům, a tím samozřejmě i peníze. Jdeme zkrátka správnou cestou.“ IKEM je také jednou z mála velkých nemocnic, která nemá finanční potíže. A to má čtrnáct stovek zaměstnanců a obrát dvě miliardy korun ročně.

Ocenění společností InterSystems přineslo doktoru Hačkajlovi nejen uspokojení, prestiž a symbolických tisíc dolarů, ale také první nabídky ze zahraničí. „Já jsem ale věrný, mám tu rozdělanou dobrodružnou práci,“ doplňuje David Hačkajlo. A co dělá ve svém volném čase, pokud zrovna nesleduje obrazovku počítače? „Miluju vysokohorskou turistiku,“ říká Hačkajlo „je to strašná dřina, když ale zdoláte vrchol, ten pocit nadehdu je něco úžasného.“

JAN BRABEC (jan.brabec@euro.cz)